

TOOPUNALIPU
EESTI NSV
AKADEEMILINE
BALLETI-

ORDENIGA
RIIKLIK
OOPERI- JA
TEATER

„ESTONIA“

Reedel, 31. detsembril 1971. a.
Esmaspäeval, 3. jaanuaril 1972. a.

PLANEERITUD ESIETENDUS

Gioacchino Rossini ooper

TÜRKLANE ITAALIAS

LAVASTAJA —

Eesti NSV teeneline kunstitegelane **PAUL MÄGI**

DIRIGENT —

Eesti NSV rahvakunstnik **NEEME JÄRVI**

Eesti NSV teeneline kunstitegelane **VALLO JÄRVI**

KUNSTNIK —

Eesti NSV teeneline kunstitegelane **ELDOR RENTER**

PEAOSADES:

Poeet

NSVL rahvakunstnik — **Georg Ots**
— **Voldemar Kuslap**

Sinjoora Fiorilla

Eesti NSV teeneline kunstnik — **Margarita Voites**
— **Jelena Solovjova**

Sinjoor Geronio, tema abikaasa

NSVL rahvakunstnik — **Tiit Kuusik**
— **Uno Kreen**

Narciso, majasõber

Eesti NSV teeneline kunstnik — **Hendrik Krumm**
— **Tiit Tralla**

Selim, türklane

Eesti NSV teeneline kunstnik — **Teo Maiste**
— **Mati Palm**

Zaida, mustlanna

Eesti NSV teeneline kunstnik — **Urve Tauts**
— **Tiina Jaaksoo**

Gioacchino Rossini «Türklane Itaalias»

Ooper valmis 1814. aastal omaaegse kuulsa libretisti Felice Romani tekstile. Rossini 38 ooperi hulgas on «Türklane Itaalias» suhteliselt varasemaid. Helilooja oli selle kirjutamise ajal 22-aastane. Kaks aastat hiljem nägi rambivalgust tema tänaseni populaarseim ooper «Sevilla habemeajaja».

Rossini jätkas oma loomingu 18. sajandi II poole meistrite Paesiello ja Cimarosa hiilgavaid saavutusi opera buffa (st. koomilise ooperi) valdkonnas. Opera buffa oli tolleaegse Itaalia ooperi rahvalik vorm. Selle tegelasteks olid tihti inimesed pööbli hulgast, eredad tüübid mahlaka, vaimuka ütlemisega. Opera buffa tekkis vastukaaluks opera seria'le (st. tõsisele ooperile), mis enamikus kirjutati antiiksetele süžeedele, väga ülevas stiilis.

«Türklane Itaalias» on oma lõbusa, sädeleva muusikaga «Sevilla habemeajaja» sõsar-teos. Sisult pakub see n.-ö. ooperit ooperis.

Üks peategelastest — Poet — tahab kirjutada ooperit. Tal on välja pakkuda mõned tegelased: võluv sinjoora Fiorilla, tema vanapoolne abikaasa Geronio ja majasõber Narciso. Puudub vaid idee. Siis meenuvad Poedile mustlased, kavalad vembumehed, kes alati toovad endiga kaasa sekeldusi ja, mis peasi, intriige, ilma milleta ükski korralik ooper mõeldav pole.

Kui tegevus käima läheb, saabub veel üks tegelane: türklane Selim, kelle tõttu olukord äärmiselt keerukaks muutub. Türki mees armub korruga kahte daami, käitub üpris ülbelts armukadedana Geronio ja Narcisoga jne. Lõhnab duellide ja kakluste järele ning isegi Poet, kes algul kindlakäeliselt tegevust juhib, kaotab hetkeks pea. Alles finaalis õnnestub tal jälle kord majja seada ning lugu sobiliku kooriga lõpetada.